

MALM, MANNE

Vindkast : dikter

LindbladTidning för Skaraborgs län
1938

EOD - Miljoner böcker bara en knapptryckning bort. I mer än 12 europeiska länder!

Tack för att du väljer EOD!

Europeiska bibliotek har miljontals böcker från 1400- till 1900-talet i sina samlingar. Alla dessa böcker går nu att få som e-böcker – de är bara ett musklick bort. Sök i katalogen från något av biblioteken i eBooks on Demand- nätverket (EOD) och beställ boken som e-bok – tillgängligt från hela världen, 24 timmar per dag och 7 dagar i veckan. Boken digitaliseras och blir tillgänglig för dig som e-bok.

EOD bokens fördelar!

- Få samma utseende och känsla som med originalet!
 - Använd ditt standardprogram för att läsa boken på skärmen, zooma och navigera genom boken.
 - *Sök:** Använd fulltextsökning för enskilda fraser.
 - *Klipp & klistra:** Kopiera bilder och delar av texten till andra applikationer (t.ex. ordbehandlingsprogram).
- *Ej tillgängligt i varje e-bok.

Villkor för användning

Genom att använda EOD-tjänsten accepterar du de villkor som ställs av biblioteket som äger den aktuella boken.

- Villkor för användning: <https://books2ebooks.eu/csp/sv/nls/sv/agb.html>

Fler e-böcker

Redan nu erbjuder 40 bibliotek från 12 europeiska länder denna service. Sök böcker tillgängliga för den här tjänsten: <https://search.books2ebooks.eu>
Mer information finns tillgängliga via <https://books2ebooks.eu> boken.

till
Su.
(Pm)
o

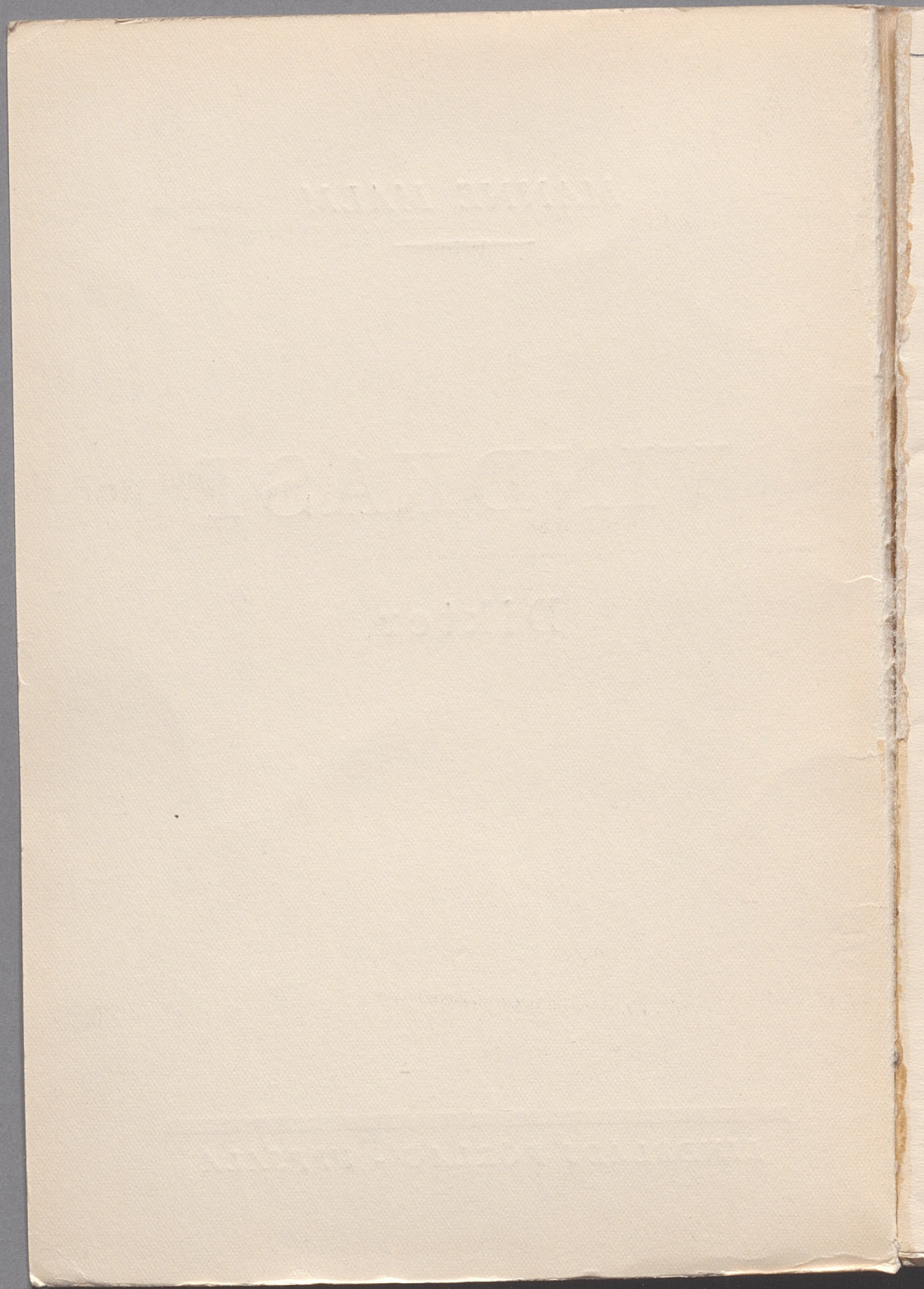
MANNE MALM

VINDKAST

Dikter

LINDBLADS FÖRLAG - UPPSALA

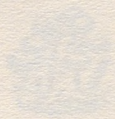

+

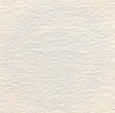
VINDKAST

VINDKAST

NYHALLA

NYHALLA NYHALLA NYHALLA

VINDKAST

VINDKAST

AV

MANNE MALM

UPPSALA
J. A. LINDBLADS FÖRLAG

VINDKAST

VA

MANNEN MÅLM

Mariestad 1938

Aktiebolaget Tidning för Skaraborgs Län

INNEHÅLL.

I.

Väderflöjeln	9
Gud som haver... ..	13
Stämning	15
Den döende frälsningssoldaten	17
Hjärtat som jag låg invid	19
Ett hjärta	20
Dödsolycka	21
Bron	23
Barnakärlek	25
Den sista resan	28
"Ilandflutet lik"	32
Idyllen	35
Levande död	39
Den kust, som ingen får beträda	41
Galenskap	42
Promenaden	43
En katt	45
Själamord	47
Klara och Sara	49
Det evigt manliga	52

Jag vet...	53
Syner	55
Minnen	57
Och en själ...	59
Blåvingen	60
Guld	62
Barnvisa	64
Att dö	66
Sjukt	68
En tragisk skalds hjärta	69
Den ödmjuka skalden	71

II.

Det är väl detta...	75
Fosforescens	76
Till en ofödd	77
Ånger	79
Du blev...	80
Förmörkelse	82
Drömmen	84
Kraftkällan	86

III.

Atavism	91
Ideal	93
De andras gård	95

I

Väderslöjeln

Den som älskar sig själv, för sig själv
är det en förtäring.
Den som älskar andra för
att de ska bli som han själv
är det en förtäring.
Den som älskar andra
för att de ska bli som han själv
är det en förtäring.
Den som älskar andra
för att de ska bli som han själv
är det en förtäring.

Väderflöjeln

Tack, gamla väderflöjel, för ditt råd,
ty det var gott.

Jag hade kanske fått
en värre snuva eller mera,
om jag ej sett din fläkt rotera
och visa storm från nord.

Tack för ditt ord
och svaret på min fråga.
Nu tar jag på min vintertoga.

Och väderflöjeln stannade förvånad
i stormens vin och vissel
sitt missförstådda gnissel.
Den stackarn, alltid hånad,
var säkert mer än hundra år.
Och han var märkt och väderbiten
av tusen stormars spår.
Och ganska rostig var han i habiten.

"Vad", sade han, "är ni för en?
Ni tittar på mig nästan som en vän.
Jag får då säga: aldrig eller sällan
får jag ett tack för vad jag gör.
Mer vanligt är att allt emellan
man tanklöst gör
mig till symbol för alla vilsna flarn,
för alla viljesvaga
ibland ert eget släktes barn,
som redlöst drivas hit och dit,
vart efter vindarna behaga.
Men jag är järn i varje bit,
som inte bryts, när stormen tungt
sig vräker mot min stång.
Jag viker ingen gång
från stångens fasta medelpunkt.

Min skiva svänger runt om masten,
men alla vindars kast den tål
och visar riktningen av kasten.
Det är mitt ändamål.”

Och tankfull såg han från sin gjutjärnsstör
och gnisslade ett ögonblick.
Där nere gick
en mållöst drivande flanör.

”Tack”, skrek jag, ”för vad du har sagt.
Ty det är sanning. — De som lastat
dig borde tacka dig för trogen vakt.
De borde ge ett annat namn
åt dem, som livet kastat
ur ena vindens i den andras famn.
Du står dig väl
som ett bland goda föredömen.
Min själ
vill också likna dig
och inte driva som flanörn med strömmen
men hålla sig,
när ödets vindar vräka tungt,
vid hjärtats medelpunkt.
Min själ skall svänga kring mitt hjärtas stång
och brusande rotera.
Och rytmiskt skall den kommentera
mitt ödes vindkast, stormens gång.”

Och nordans vin och visse
gick ännu vildare sin gång
kring väderflöjeln, som i gnissel
for runt sin stång.

Men från ett ställe nedanför
det ljud ett hånfullt skratt från en flanör.

Gud som haver...

Gud som haver barnen kär...
Räck mig dina starka, trygga händer.
Som i ångest skallra mina tänder
för det onda som jag är.

Du som överallt är när,
du vars ande varje stoftgrand höljer,
du som hela världsförloppet följer,
se till mig som liten är.

Du som alla plågor bär
i den värld, vari din lunga andas,
låt en evighetens gnista blandas
i det timliga jag är.

Gud som haver barnen kär...
Grubbeltrött och sliten är min hjärna.
Tänd i mörkret åter barnets stjärna,
Gud som haver barnen kär...

Stämning

"Jag är glad min själ är frälst",
sjöng jag bland salvationistpubliken.
Döv av den bedövande musiken
sjöng jag vad som helst.

Och det lättade ett grand,
jublet från de hundra frälsta brösten.
Det var lisande att höra rösten
stämman in ibland.

Ja, jag ville gärna tro
vad de hundra frälsta kunde tro på.
Någonting att fästa längtans bo på
sökte jag — en klippas ro.

— — —

Åter hör jag gatans ljud,
slukas upp av stadens mänskovågor.
Dövt blir hjärtat, som var eld och lågor.
Gråa skyar skymma Gud.

Den döende frälsningssoldaten

Jesus må ha funnits eller inte existerat,
Jesus hade ändå löst hans själs mysterium,
när hans själ en gång av ångesten kreverat.
Nu är döden Jesu ombud i hans rum.
Han är inte bödelns mörke lieman.
Som en Herrans ängel strålar han
i en ljus och himmelsk svepnad.
Som ett nådens sändebud
till ett barn av Gud
står där döden i sin stjärnbeströdda skepnad.

Det är sista gången, som hans öga möter ljuset
av en timlig dag, som slocknar snabbt som en chimär.
Men han ser den knappt, hans öra hör blott suset
av en värld, som kanske — kanske inte — är.
Mot det sjunkna bröstet har han häftigt tryckt
tavlan av en man, vars ändalykt
millioner lyst och smärtat.
Mot en tarvlig Hötorgsduk
pressar sig en sjuk.
Med ett saligt halleluja stannar hjärtat.

Hjärtat som jag låg invid...

När jag lämnar denna barm,
som är god och öm och varm,
går jag till min vardags strid
utan att ha vunnit frid.

Det är bara dumt att tro
stundens domning vara ro.
Hjärtat, som jag låg invid,
hade inte heller frid.

Ett hjärta...

Ett hjärta kan snyfta
ensamt i vår och höst.
Men plågan kan lyfta
vingen från pressat bröst,
när hjärtat vet,
att intet förgämligt
står som fåfängligt
töcken mellan dess längtan
och Guds evighet.

Dödsolycka

Vi dunka förtvivilade på
en dörr, som för hastigt blev slut.
Det är ju så svårt att förstå
den bävande svarta minuten.
Den förde den vän, som stod närmast,
mot det som är dunklast och fjärmast.
Så bulda vi sörjande på
en port, som för häftigt blev slut.

Vi kunna ju blott se en skymt
av allting, som möter och händer.
Det plötsliga möter oss grymt
och slår oss med pansrade händer.
Det skedda i gåtor är skrivet.
Det står som en slöja kring livet.
Det är blott en farande skymt
vi se av det stora som händer.

Men kanske det klarnar ändå
det skeddas förvirrande under.
Kanhända skall hjärtat förstå
allt skeendes djupare grunder.
Guds stämma skall kanske besvara
vår längtan och allting förklara.
Kanhända vi en gång förstå
det skeendes eviga under.

Bron

Strid går bil- och mänskoströmmen
över bron.
Flodens ton
dånar ur dess innandömen,
dödar ron
över flod, som flyter stilla —
speglande vart träd, var villa —
under bron.

— — —

Stålskelett och kött och blod
samlat i en ändlös flod — — —

— — —

Under motorhuvar, som lackerat skimra,
motorhjärtan slå.

I det blanka lacket solreflexer glimra
hastigt då och då.

Och i bröstens trånga revbensnästen —
själarnas karosseri? —

dunkar hjärtats melodi
mellan jättebyggans bägge fästen.

— — —

Allt ser lika ut på min distans
i ett fönster i ett hus nånstans,
var det nu kan vara.

Det som skiljer dessa föremål —

de av kött och de av stål —

tycks mig vara bara:

det att bilarnas skelett

gå på hjulens gummisammet,

medan mänskoben, ett för ett,

trampande beröra dammet.

Rytm och rörelse och svikt

är det allting blott — på sikt.

— — —

Stålskelett och kött och blod,
samlat i en ändlös flod.

Barnakärlek . . .

Negerbyting i en spårvagn.
Vänliga vita händer
smeker det främmande knytet,
fött under tropisk sol.
De svarta ögonen brinner
mot nordisk sol och jord.
De rödbruna läpparna nynn
stapplande svenska ord.

— — —

Vänliga vita händer kramar
en mörkt pigmenterad hand,
som färgats under en tropisk sol
i ett avlägset land.

Vattniga blåa ögon irrar
mot en svart liten kind.
Och en ensam ungmö stirrar
sig nästan blind — — —
— — —

Ja, barn äro alltid förförande,
de må vara av vit eller annan ras.
Man grips av det barnsligt rörande
och det omedelbaras grace.
Små livsfrön äro de alla,
de må blomma här eller där,
små livsfrön som ständigt falla
ur evighetens mystär.
— — —

Men ändå — — —
De där så förtjusta och ömma,
som kramar en brun liten hand
och ser ömt in i ögon, som strömma
av mystik från ett främmande land,
de ser inte med samma värme
på en blek liten persikokind,
som blir blommig och skär
för den kyla vårt hemlands vind
i sitt isiga sköte bär.
— — —

Den där ensamma damen, som satt
och stirrade in i en svartbrun blick,
tills tårar i ögonen skvatt,
det blev så hårt som sten i hennes blick,
när hon till sist steg upp och gick
och stötte samman med en liten pilt
med ljusblå blick och kind, som lyste skär.
Då skrek hon hårt och gällt och vilt:
"Se opp för folk, din lilla lymmel där."

Den sista resan

Solen sken
genom fönstret till en sjukhussal.
Luften trängde sval
in från parken och allén.
Någon strimma kom att stanna
på en vaxblek panna
och en blick i feberhets
lyftes in i ljusets krets.

”Åh, nu kommer våren
med sitt ljus.
Den skall läka såren
i en trasig lunga.
Den ska vackra visor sjunga
i de sjukas hus.
Jag ska inte dö.
Jag skall gunga
över blånad sjö
till en luftigt ljus Kanarieö.”

*

Natt med flämtningar ur tomma
bröst, som hävas tunga.
Sotens sjuka blomma,
som med roten tränger in
i en trasig lunga,
glöder giftigt över vaxblekt skinn.

Blick, som av en vårdags ljus
fångade en fattig strimma,
stirrar ut en nattlig timma
i de sjukas hus.

”Den är kommen, våren,
med sitt ljus.
Den skall läka såren
i en trasig lunga.
Den skall vackra visor sjunga —”

— — —

Ur hans mun och ned kring hakan
som en flod
flyter lungans sjuka blod
över sängens vita lakan.

*

Snabba fötter tassa över salens golv.
Klockan dunkar dystert tolv.

*

Starka händer äro stöden,
när den sjuke resenärens kropp
lyftes opp
på en bårvagns sjukmadrass.
Med sitt lass
över varje golvets springa
knattrar vagnens tunga kropp.

*

Tiden stannar inga
stunder i sitt lopp.

*

"Gör min sista tur, kamrater,
om jag gissar rätt.
Billigt, inga klingande dukater
fordras till biljett."

”Åh, nu kommer våren
med sitt ljusa tidsfördriv.
Blommorna ska gömma spåren
av ett liv.”

— — —

*

Solen sken
genom fönstren till en sjukhussal.
Luften trängde sval
in från parken och allén.
Någon strimma kom att stanna
på en vaxblek panna.
Och ett annat öga mötte samma
ljus av solens flamma.

”Ilandflutet lik”

”Ett lik flöt tidigt i går kväll i land
strax invid kajen av Norr Mälarstrand.”
Det var en okänd man, ty ingenstans
i mannens fickor eller gömmen fanns
det minsta papper eller andra don,
som kunde leda till identifikation.

— — —

Jag minns jag sett den mannen förr
och mött hans blick och sett de spända dragen,
sett honom stiga genom någon dörr,
där dunklet dolde honom helt för dagen,

sett honom driva som en rolös hamn
bland andra drivande på mälstraranden.
Jag har för länge sedan glömt hans namn.
Dock minns jag trycket av den skygga handen.

— — —

Han hade märkligt nog ett friskbetyg
med vitsord om den glänsande fysiken.
Han visade mig lappen som i smyg,
en smutsig lapp och vårdslöst sammanviknen.
Den mannens hjärta slog för var minut
med samma precision de sjutti slagen.
Hans lungor drogo andan in och ut
på samma sätt som första levnadsdagen.
Och magen smälte på harmoniskt vis
de mål, som skola ältas av dess safter.
Och njurarna fungerade precis
som leverns saft — med genomsunda krafter.

— — —

Jag minns han gömde i en fickas tyg
sitt åter sammanvikna friskbetyg.
Jag sade: Den som bara kunde bli
så frisk, så genomsund som ni.
Då strök han ängsligt över pannans hud
och sade med förtvivlan i sin röst: Min Gud — —

— — —

Nu vet jag: på hans lapp stod intet om
den dunkla smärta, som i blicken teg,
och ej en rad om allt det onda, som
ur själens djupt fördolda skrymslen steg.

Det yttre höljet var väl rätt massivt
och friskt, men det var fyllt ändå
av alltför mycket alltför explosivt.

Det föll en gnistas glöd däri och så — — —

”Ett lik flöt tidigt i går kväll i land
tätt invid kajen av Norr Mälarstrand.”

Idyllen

Aldrig skall du lyckas
annorlunda bli,
aldrig kan du ryckas
ur den jord du blommar i.
I min själ finns ej den sav,
ej den djupa, fina mylla,
som din växt kan fylla
med den kraft, som gav
vad du lever av.

— — —

Aldrig, aldrig kan du leva
i mitt hjärtas land,
där var jordarm skreva
blott har köld och brand.
Berg och branter bara, —
skarpa, tvära stup,
där blott ekon svara,
varsla dunkla djup.
Solens glans är ökenglödens
över bergens kam,
Nattens vind med dödens
kyla drager fram.

— — —

Du kan inte fästa rotens strängar
i min värld,
vida, solbelysta ängar
är din härd.
Dina blomblad skulle mista
all sin glans,
veka stängeln skulle brista
för en stormvinds dans
i min värld.

— — —

Nej, i dalen mellan stammar
i ett vårblitt ljus
himmelsblått ditt hylle flammar
för ett stilla sus.

Åh, så väx i ljuset
blid och honungsyrr,
stilla smekt av suset
från en mild sefyr.

— — —

Jag får aldrig bliva
nära dig.
Skilda kosor driva
mig från dig.
Men jag längtar, nästan galen
från mitt ödeland,
när jag känner ångestkvalen
som en brand.

— — —

Men då går jag ned till dalen
till ditt blåa feeri
för att höra näktergalen
sjunga dig sin melodi,
för att flyktigt trycka
munnen mot din kalk,
medan fjärilfladdrets skalk
fyller på sitt krus
hos en annan blomma.

— — —

Jag vill fylla nattens tomma
värld med ljus.
Jag vill återvända
i ditt minnes rus
till min världs elända
ödesmörka hus.

Skall du minnas mina tomma,
tunga fjät,
skall du minnas, lilla blomma,
hur jag grät?

Levande död

Livet hade du måst mista
innan fattigvården gav
dig din blomsterlösa kista
i en snart försvunnen grav.

Många solvarv fick du vandra
bland de levande som lik,
en bland många, en bland andra
offer för en blind tragik.

Den som stod dig, åh, så nära
bar en främlings drag för dig,
fast jag sökte få dig, kära,
att som fordom se på mig.

Men nu voro dina ögon tomma
fönster i din hjärnas loft.
Och du smulade min blomma
mellan fingrarna till stoft.

När du ligger i din kista
känns det lättare för mig.
Jag vill glömma bort den sista
döda blick jag såg hos dig.

Jag vill bara söka minnas
det som länge sedan var,
modersblicken i en kvinnas
redan Brustna ögonpar.

*Den kust, som ingen får
beträda . . .*

Och vågen slog med vredgat dån
mot klippans jättebranta fästen.
Den bar mig dit — nu därifrån
den bär den ovälkomne gästen.

Där ovan klippans grå granit
låg Lyckoland med slott och lunder.
Jag drömde hela vägen dit
om detta landet och dess under.

Min båt blev vrak mot klippans grund,
själv blev jag räddad på en bräda.
Jag har dock sett en futtig stund
den kust jag aldrig får beträda.

Galenskap

Jag är galen, säger du.
Du är galen, säger jag.
Vem är klokast av oss tu?
Låt oss tänka nu ett slag.

Nej, det avgörs inte lätt
med en analytisk bok.
Kanske blir det rätt och slätt:
Lika galen, lika klok,

tills en gnidig släkting ber
någon psykiatrisk tok
titta på oss lite mer.
Men är psykiatern klok?

Promenaden

Jag lämnar åter promenadens grus
och återvänder till mitt gråa hus
vid larmets gata i den stora staden.
Vad tiden gått! — Den skimrande paraden
av obevekligt undanglidande sekunder
drar in i nattens vila genom kvällen.
Men under hastigt hädanfarna stunder
den tidlös gått, min egen långa färd
i dåsigt drivande längs promenaden.

*

Och som en slända i en blomstervärld
jag fladdrat fram på ett och tusen ställen
och sett små glimtar här, känt dofter där,
men också skymten av ett lätt begär.
Och allt har sedan fogats in i raden
av omedvetna intryck, som man bär.
Och jag har drivit vidare på promenaden.
Och stundom har jag sett i mänskors vimmel
en skugga bli till själ en kort minut,
som mött mitt hjärta under sol och himmel
och åter glidit bort och suddats ut.
Och någon timme har väl brunnit slut
för någonting, som kom min själ att drömma
och någon drivit hän i någon park
vid någon bok jag redan hunnit glömma.
Och någon fått sekunderna att strömma
för bara trampet över vägens mark.
Men allt blev fladder över tusen ställen,
tills kvällen kom och allt från hanegällen.

Men ingen rad blev skriven på mitt ark,
där hjärtat skulle bikta sitt elände
och dikta sagor om den värld det kände.

En katt

Nu vila mina blickar
på dunigt, vitt behag.
En liten kisse slickar
sin päls med lätta drag.
Ett litet hjärta tickar
emot mitt knä i dag.

I gröna ögon blänker
det bara sömnighet.
Och dåsigheten skänker
mig vilans ljuvlighet.
Den inga tankar tänker,
han ingen oro vet.

Hans vidgade pupiller
se rakt, rakt ingenting.
De spegla inga griller
och inga hjärtats sting.
Och ingen tanke spiller
han på ett gåtfullt ting.

Själamord

*(Sann berättelse ur livet från ett hem
för värlösa från anno dazumal).*

"Lär dig denna vackra bön,
Herrens 'Fader vår', du småtting.
(Finns det någon mera skön?)
Annars får du rotting."

"Ja vill äta maten nu.
Fadel vål, val ä min mamma?"
"Det blir ingen mat förrn du
lärt dig bönen med detsamma."

"Fadel vål, vatt hal du dått?
Mej ä hungli, vill ha maten."
"Det är kanske lika gott,
att jag tar och klår krabaten."

Knektsteg — ekona av dem
bakom dörr, som rungar, domna.
"Mej ä hungli, mej vill hem,
mej ä tlött å mej vill tomna."

Från en billig färgtrycksbild —
kanske någon julbladssida —
tittar barnvännen mild
på en tårdränkt bibelsida.

"Fadel vål i himmelen."
Far blev dödligt massakrerad.
Mor dog lungsjuk. — Barnens vän,
han blev aldrig presenterad.

"Fadel vål." — Ja, vem är det?
"Jäla bannet, gubbe. Tatan."
Kvällen går med mjuka fjät,
gråten tränger ut på gatan.

Klara och Sara

”Du får säkert aldrig fara
till Guds himmel, när du dör”,
sade alltid gamla Sara
till sin tvillingsyster Klara.
Klara sade: ”Det får vara,
jag vet inte vart jag hör.”

”Du får säkert aldrig sjunga
i Guds stora änglakör”,
ljöd det djupt ur Saras lunga.
”Jag får hålla tand för tunga,
ty jag kan ju inte sjunga”,
sade Klara, ”som man bör.”

Och så avled gamla Sara,
full av sin rättfärdighet.
Och den gamla fröken Klara
fick på egna frågor svara:
”Att hon i sin grav får vara
är det enda som jag vet.”

Struttande hon gick sin bana
mellan rummen och sitt kök,
gjorde allt av gammal vana,
började sig själv förmana:
”Det är dumt att längre spana
än till banken och ens stök.”

Men en morgon låg den gamla
dödssjuk i en knarrig säng.
Slakten började församla
sig kring henne för att svamla
om sin kärlek, men den gamla
såg på dem med blicken sträng.

”Hyckla inte”, sade Klara,
”ty jag dör förnöjd och glad.
Nästa morgon skall jag fara
till min gamla syster Sara.
Hon får vara nöjd att vara
lagd i samma vilostad.

Jag dör lycklig, gamla gumma,
ty begravning är beställd
och betald dess hela summa.
Ingen björn behöver brumma.
Jag har aldrig velat tumma
på en ej betalad gäld.

Vad jag blir betyder föga.
Jag har levat mer än nog.
Gud som lever i det höga,
ser mig väl med nådigt öga.
Självt förstår jag endast föga",
sade Klara, teg och dog.

*

I sin kistas trånga låda
ha de båda somnat av.
Ingen av dem kan förråda,
om de någon himmel skåda.
Tro och tvivelsjuka råda
inte i de gamlas grav.

De evigt manliga

När andra vila gubbigt grå
på nätta små pensioner,
de evigt manliga ska gå
mot murken tro och troner
och gistet varande föröda.

De skola drömma i det blå
att nya ljusa världar föda
men skapa dem av jord ändå
och av det jordiskt röda.

Jag vet...

Jag vet,
att kanske allt för mången gång
i tjusad självupptagenhet
jag lyssnat till mitt hjärtas sång.
Jag trott, att i dess röda borg
låg hela världens fröjd och sorg.

Nu vet
jag att i nästa hjärtas rum
finns samma liv och intighet
och samma själs mysterium.
Där ljuder kanske samma ton
av trots och av resignation.

Syner

Det vackraste jag sett — måhända
det bara var en dröm,
som irrbloss, plötsligt tända,
och lika fort till ända
som glittret på en ström.

Det vackraste jag sett är ingen
mer än jag själv som vet.
Det lyfte hastigt vingen
från det, som kallas tingen
och blev ej verklighet.

Men i mitt hjärta innerst inne,
jag verklighet det gett.
Det lyser som ett minne
för alltid i mitt sinne,
det vackraste jag sett.

*

Det hemskaste jag sett är ingen
mer än jag själv, som vet.
Ett svart fantom kring tingen,
som plötsligt lyfte vingen
mot fjärran intighet.

Det hemskaste jag sett, det tömde
sitt mörker i min själ.
Kanhända, att jag drömde,
men minnet, som jag gömde,
kan aldrig slås ihjäl.

Minnen

Åh, att inte äga minnen
ligga där en sömnlös natt
på sin bädd och ruva,
tom och fattig, utan ljuva
eller sorgsna minnens skatt,
som kan leka för ens sinnen!

Åh, att vandra genom åren
som ett ur som dragits opp!
Tänk, att alltid kuva
allt som kan ge ljuva
minnens vemod eller hopp,
när den en gång vissnat, våren!

Jag vill hellre äga minnen
än en god pension,
om den skulle vinnas
på att intet minnas
utom schemat, länstolsron.
Jag vill hellre äga minnen.

Och en själ...

Krog för dunkla gränders pöbel

i ett smutsigt, sprucket hus.

Över tiljorna en tarvlig möbel

och en lampas grälla ljus.

Drag med gränders sjuka gråhet,

djurinstinkt och bittra hån,

sprit och spott och cynisk råhet,

mord och stöld och rån.

Och en själ i smuts och trasor,

bortglömd i en ensam vrå,

drömmer bortom nöd och fasor

något stort och skönt ändå.

Blåvingen

Som en vårblå drömsyn kom du dunlätt glidande
till en blommas kalk, som lockade med vallmorött,
ett av alla under, jord och solljus fött
att som pärlor glänsa över död och lidande.

Dagen kysste ljuvligt ängarna och vägarna
och i sommarljuset skimrade din pärlemor.
Smekamt lyfte du på blommans röda fior
och du drack ett flyktigt liv ur honungsbägarna.

Och den röda kronan skalv en snabbt försvinnande,
lycklig stund — som hjärtat för en hemlig dröm.
Som en ljusglimt gled du in på tidens ström.
Men min själ var mörk av mången dröms förbrin-
nande.

Och jag såg och grep med händer, klumpigt fumlande,
det som borde vara blott en dröms symbol.
Det som bara ljusets lätta händer tål
föll i sorgsna blommors följe, ängsligt tumlande.

Blått, blått vingstoft lyste över fingertopparna.
Naket glänste blåa vingars pergament.
Och jag dolde med en sula vad som hänt.
Bittert stilla tego kalkarna och knopparna.

Och jag stod en stund i tankfullt övervägande.
Var det bara barnets grymma tanklöshet?
Var det dunkel åtrå, döv och blind och het,
efter allt det drömlikt ogripbaras ägande?

Guld

Jag vill ej tiden öda
för gulds behag.
Gud fader ger mig föda
för varje dag.

Men guldets snikna drängar
med kött som hö
må räkna sina pengar
och sedan dö.

De månde gärna spara
vad rost förtär.
Men jag vill hellre vara
den som jag är.

Och strö för alla vindar
mitt ringa gull
och ge vid alla grindar
var grindvakt tull.

Ty guld kan lustigt vara
att strö omkring
och se det hastigt fara
som ingenting.

Men jag vill hellre trycka
en hand en vår
och känna litet lycka
som bot mot sår.

Metaller äro döda
hur än de glött,
men livets guld skall flöda
i blodigt rött.

Barnvisa

Skrik, du lille, skrik för fulla lungor,
tills du blir från dina plågor fri.
Det finns många, många visa tungor
med långt mindre mening i.

Skramla med din skramla, om dess skrammel
kommer dig att le med gropig kind.
Många redan vuxnas skramlors svammel
är som tomma ljud i vind.

Stoppa du din lilla fot i munnen,
ifall sporten skulle roa dig.
Mången stadig vuxens fot är hunnen
långt på mera villsam stig.

Skratta, liten, åt en farbrors snälla
små försök som välment komisk narr.
Det finns vuxna män, som skratta gälla
skratt åt sämre narrars blarr.

Att dö

Om det var min stund att dö
och du hölle mig i handen
snyftande av sorg, när anden
brötes som ett strandens rö,
tror du, att jag skulle gå
över gränsen mindre ensam då?

Vore ej min ensamhet
dubbelt större än den vore,
om du fjärran från mig fore,
om min andes verklighet
sommnade i domnat blod,
medan du vid bädden tårögd stod?

Vore ej din smärtas gråt,
när mitt hjärta skulle brista,
född ur skräcken för den kista,
där jag gömdes efteråt?
Gav mitt sista andedrag
blott en skräcksyn av *ditt* ödes dag?

Såg jag ej min egen död
speglad i de spända dragen?
Slog ej hjärtat sista slagen
under dubbel själanöd?
Gav ej ensam ensamhet
mindre ensam fasa? — Ingen vet.

Sjukt

Mot dunkelt fjärran minnets nattmoln tåga
med det förgångnas långa mörka år.
Och i mitt hjärta lyser det en låga
av lycka i en sen men blåögd vår.

En vårvind rufsar lekfullt till ens hår
och hjärtat hamrar hårt av blodets råga.
Och som på lek besvaras varje fråga,
när kinden röd av hälsans rosor står.

Men kindens röda färg kan lätt bedra,
ett vackert skal kan maskfrätt kärna ha
och rostigt svärd kan ha en solblank slida.

Så finns det någon tvinsotskapsel kvar
med något hjärtesjukt i ljusa dar,
en halvkvävd bitter lust att åter lida.

En tragisk skalds hjärta

Han kramar sitt pinade hjärta
och tappar dess brygd på buteljer
och njuter, när tillvaron kväljer,
sin rödaste tappade smärta.

Ibland har han tappat för mycket
av kval och av blodiga tårar,
att knappast en droppe han spårar
i hela det kramade stycket.

Då tar han en kanna, som fräser
av druvornas rusande safter
och vattnar sitt hjärta med krafter
av ögonblicksfröjd, tills det jäser.

Så kruttorrt som urgamla fresker
var hjärtat han kramat på pina.
Nu dryper det utan att sina
i flaskorna blott humoresker.

Den ödmjuke skalden

Det sitter en skald någonstans i ett hus
i sin kammares rimmaredsmedja.
Med panna som veckas vid bordslampans ljus
han diktar om hjärtan som bedja.

Han diktar om eviga själar i stoft,
om Gud, som är nära och fjärran,
om blommornas lovsång i färger och doft.
Si, allt är ett: ära ske Herran.

Han sjunger i vers, som är finslipat gjord
om sin harmoni och om andras gemenhet.
I fruntimmersveka och ödmjuka ord
han diktar om längtan och renhet.

Kvitterar med nöje det lov och det pris
som ägnas den ödmjuka diktareanden,
som sjöng om sin renhet på gripande vis,
som sökt harmoni och som fann den.

Sen slår han sig lös vid sin sprit på en krog
bland vänner, som glädjas åt turen,
och nedsablar blygsamt och över en bog
de störste i litteraturen.

II

Han springer i vana, som är förlätnat stord
om sin härskalet och om sin lycka givande
I framtidsönska och önska om
han diktar om äggen och reder.

Frågar om vilka det var och om pris
om Lasse den skapade Nikarender,
om gång om sin reder på gränsen vår,
om vilka härskalet och om sin lycka.

Om det var en krig II om det var en krig
Om det var en krig om det var en krig
Om det var en krig om det var en krig
Om det var en krig om det var en krig

Det är väl detta...

Det är väl detta, det att du kan mistas,
som alltid gör dig dubbelt värdefull.
Jag känner ständig ångest för din skull
och längtar till dig var jag än må vistas.

Ju djupare min ålders fåror ristas,
ju mer den tunnas, hårets gråa ull,
ju mer jag sjunker ner i gravens mull,
dess blåare blir himlen, där du vistas.

Det är väl det, som håller mig vid liv,
att du ger oron drömmens tidsfördriv.
än kan jag drömma om det redan drömda.

Den köld jag känner från en stjärnlös rymd
blir än av ögonblickets värme skymd.
Och därför hör jag ej till de fördömda.

Fosforescens

En gick armkrok med den andra,
båda tryckta tätt tillsamman.
Tvenne hjärtan slogo mot varandra,
och det verkade som skulle flamman
från det ena och det andra
samla tvenne själars råga
i en stor gemensam låga.

Men det var ju inga lågor,
inga lågor av en eld, som bränns.
Det var bara ren fosforescens.
Det var irrbloss över blodets vågor.

Till en ofödd

Frukt av en kärlek, som gräns ej vet,
dröjer du, liten, i okändhet
ännu vid varats rand.
Men när du kommer till livets bord,
skall du bli hälsad med ömma ord,
själ från ett okänt land.

Ömt vill jag trycka din lilla hand,
stolt vill jag höra ditt skratt ibland
klinga som mor dins skratt.
Stum vill jag se hur din barngestalt
vilar i vaggan och ser mot allt
nyfiket, stort och glatt.

Så har jag talat och tänkt och trått,
men understundom känner jag blott
ångesten natten lång.

Tänk, om det mörker jag känt hos mig,
vaknar och växer till natt hos dig,
när du blir stor en gång.

Liten, som väntar vid varats rand,
bunden ännu i din dvalas band,
känner ej livet än.

Bäst vore kanske du fick i frid
vända vid dörren du väntar vid
bort till ett okänt igen.

Ånger

Förlåt mig, kära, att jag kunde glömma
din stämningstund för blodets melodi.
Om ljusa sagovärldar skulle vi
ju för en stund så ljust och vackert drömma.

Och jag, din ängel — just då välljud strömma
från dessa drömda världars feeri,
blir jag ett ljud, som börjar skorra i
din lek av toner, skälvande och ömma.

Men jag har straffats nog och mer än det,
ty som när natten gått med snabba fjät
från äng och mark, det glimmar dagg i gräset,

så var din mjuka kind av tårar våt,
när jag var nykter efter sinnesruset.
Då låg det brustna drömmar i din gråt.

Du blev ...

Mitt liv var en enda snyftning
av gruvande pina och ve.
Du gav det en ädlare lyftning
mot mål, som man inte kan se.

Du var väl en flicka bara,
som alla de andra du var.
Men det, som jag trodde dig vara,
min själ upp mot rymderna bar.

*

Mitt hjärta var nära att brista
av gnagande tvivel igen.
Jag såg ju din panna mista
den gloria jag satte kring den.

Nu ser jag i bävan ditt klara
och luttrade hjärtas gull.
Du är vad jag trodde dig vara,
du blev för min längtans skull.

Förmörkelse

Håll mig hårt i handen, kära,
ty min själ är full av nöd.
Tryck dig nära, mera nära,
jag vill ha ditt svaga stöd.

Säger du, att solen lyser
lika strålande alltfort?
Men jag darrar ju och fryser
och mitt mörker är så stort.

Ser du inga svarta händer
gripa om mitt bröst ännu?
'Ser du ej, att solen tänder
ljusa dagar?' säger du!

Det är sant, du kan ej se det,
det fantom, som följer mig.
Och jag kan ju inte ge det
verklighetens drag för dig.

Drömmen

I.

Jag minnes, att jag har sett dig förr
men glömmet var och när.
Men kanske allting ännu är
gömt bakom minnets dörr.
Ty jag har sett dig någon gång,
en ljusomflammad stund,
då hjärtat ingick ett förbund
med saga, som blev sång.

Jag minns ju doften av ditt hår
och ljuset i din blick
och minns, att jag en gången vår
vid sidan av dig gick
och sjönk till botten av din själ
och kände Gud i mig.
Det stoft du nötte med din häls
blev skimrande av dig.

II.

Men minnet gläntar på sin dörr
och stiger fram i ljus.
Nu vet jag var jag sett dig förr.
Du var en vårdags rus.
Ur längtan, som mitt hjärta bar,
som drömmens syn du gick.
Och nu — som verklighet du har
stått upp inför min blick.

Så låt mig åter sjunka in
i floden av ditt ljus
och låt min själ som ett med din
bo i ditt hjärtas hus.
Och glid ej undan som en dag
den dröm, vari du stod.
Men känn mitt eget hjärtas slag
och rytmen i mitt blod.

Kraftkällan.

I.

Svag och bruten var jag
som en stormknäckt fura
och i djup bedrövelse.
En kvinna lik
grät jag bittra tårar
över min svaghet.
Då kände jag på min skuldra
en kvinnas hand,
och en kvinnas röst
viskade i mitt öra
tröstande vackra ord,
manliga
som en stor och stark mans,
visa

som en vis mans,
erfarna
som en grånad gubbes.
"Res dig ur din förnedring,
bliv en man",
sade kvinnan.

Men jag böjde mitt huvud
blott allt djupare mot jorden
i dov beklämning,
ty i förtäckt tal
hade hon ställt sin styrka
mot min svaghet,
hennes styrka — en kvinnas.

II.

Svag och bruten var jag
som en stormknäckt fura
och i stor bedrövelse.
En kvinna lik
grät jag ymnigt bittra tårar
över min svaghet.

Då hörde jag i min närhet
det stilla snyftandet
från en liten kvinna
som grät.

Och då jag lyfte mina blickar
såg jag ett barnsligt kvinnoansikt
fuktigt glänsande,
fårade ögon.
En ensam späd liten varelse
kom emot mig,
troskyldig
som ett litet barn,
ensamhetsrädd
som ett litet barn i mörkret.
Och hon tryckte sig skyggt
mot mitt bedrövade hjärta.
Hon talade inga ord, som voro
visa
som en vis mans,
manliga
som en stor och stark mans,
erfarna
som en grånad gubbes.
"Skydda mig",
bad hon.

Då höjde sig min själ
ur sin dova beklämning,
full av kraft
och trotsig såg jag livet an,
styrkt av hennes svaghet —
en kvinnas.

Och så jag lyfte mina ögon
såg jag ett härbudigt kinnomskifte
fästigt glänsande.

Med en öga
En annan öga till mig varde
Som mitt öga.

Med en öga
Som ett litet barn
smärtsamt

och ett litet barn i skogen
Det var som om de skulle
som ett litet barn

Den tiden
III

Den tiden
Den tiden
Den tiden

Den tiden
Den tiden
Den tiden

Den tiden
Den tiden
Den tiden

Den tiden
Den tiden
Den tiden

Den tiden
Den tiden
Den tiden

Atavism

När jag har talat, röd och het
om världens fosterland,
som ej av folk och stammar vet
och ej av gränsers band,

jag känner stundom i mitt bröst
en dunkel kraft likväl,
som fångar klangen i min röst
och spränger i min själ.

Det är den gamla torva jord,
där ej en bit jag haft,
vars minne vill i mina ord
få uttryck för sin kraft.

Vad det är svårt med ärvda band
och allt vad dem berör.
Jag får väl tro, att tidens tand
min atavism förgör.

Idealen

Jag såg er, ni stora idéer,
som stigande solars glans
och ville er fånga och ge er
där längtan ur armodet fanns.

Ni tycktes mig skjuta en låga
av flammande klart, rött ljus
och fyllde min själ till råga
med sjudande framtidsrus.

Jag såg era ljustvågor strömma
kring människors nakna tåg.
Nu vill jag försöka att glömma
den hopplösa syn jag såg.

Yndig du är som ett stort hav
och ett stort hav som jag.
Jag är ett stort hav som ett stort hav
och ett stort hav som jag.

Ideen

Jag såg er ni stora läder,
som ständigt skolas stans
och vilje er förges och ge er
där häkten ut ströket lanns.

Vi evoktes mig skjuta en lära
av förmånligt klart, rätt ljus
och fylldes min stilt till rika
med ständigt fränkningar.

De andras gård

Kan jag få leka på eran gård,
där är så pyntat och ljust och soligt.
Där går ej nöden så kall och hård.
Alla små barn ha det trevligt och roligt.

Inga soptunnor sprida sin stank,
tanterna gräla inte från fönster.
Inga grå, flagande höga plank,
inga små möss och spindelvävsmönster.

Du får inte leka på våran gård.
För här på våran gård hör du inte hemma.
Ge dig iväg nu, för kall och hård,
bitter och främmad och hård är din stämma.

Finge jag leka på eran gård,
finge ni höra en annan stämma.
Rösten som nu låter kall och hård
blev melodi, om jag här vore hemma.

De andra gård

Kan jag få leka på eran gård,
där är så grön och ljus och solig.
Där får ej någon så kall och hård.
Alla som varit på det trevligt och soligt.

inga spöknarr sprida sin stäm,
långt från här från löst.
laga sig, lågande böja blask.
laga små mäsor och spöknarrspråk.

10000000020087

LÄSESALSLÄN

Kungliga biblioteket

Av samme författare:

REFLEX OCH REFLEXION

SONETTVERS

Ur pressen:

Här finns — — — kraftiga anslag här och var, ung bitterhet, ung värme också, ung opposition, ett poetiskt temperament, som borde uttrycka sig i friare former.

B. B—n i Dagens Nyheter.

Hans uttrycksmedel äro fina samtidigt som de äro fyndiga, och han förstår att i djärva vändningar skapa sonettens slipning.

Eskilstuna-Kuriren.

Av det lilla häftets dikter tyda ett flertal på goda uppslag och en egen tankevärld samt båda gott för framtiden.

Blekinge Läns Folkblad.

Det osökta i stilen måste genast falla läsaren i ögonen liksom författarens förmåga att få uttrycket till tankens fullkomliga tolk. Varje blad är fritt från vanställande poetiska svettddroppar.

Stormklockan.

Han är en begåvad och i högsta grad verkligt kännande skald. — Han har en djärv fantasi i bildvalet och denna fantasi sträcker sig även till en del lyckade nybildningar av ord.

Nya Folkets Röst.

J. A. LINDBLADS FÖRLAG, UPPSALA

Pris Kr. 2: 75

www.books2ebooks.eu